

Úgy érzem, nemcsak a saját nevemben mondom – magyarázza Kovács Andor –, hogy mi, Nyugaton élő magyarok konnektornak képzeljük magunkat két áramkör között. Tapasztalatainkkal, kapcsolatainkkal sokat tudunk segíteni. Az a dzsungel, amely a diktatúrából a nyugati típusú demokráciához vezet, nincs biztos utakkal kikövezve, de még irányjelzőkkel sem. Ezért lépésről lépésre kell kitapogatnunk, hogy jó úton járunk-e. Most már én sem vagyok emigráns, hanem olyan magyar, aki kettős állampolgár, és anyaországának tekinti szülőföldjét.

1992 tavaszán már második alkalommal rendezte meg a *Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom*, a Pax Romana szokásos éves konferenciáját Magyarországon. Ékes bizonyosága ez annak, mennyire megváltozott a külföldön élő magyarság helyzete. Emigrációról most már nem beszélhetünk, politikai menekültek nincsenek, csak külföldön élő magyarok. Példa erre az is, hogy eddig a Pax Romana képviselte Magyarországot a Nemzetközi Katolikus Értelmiségi Körben. Most már nem lesz erre szükség, mert a magyarországi katolikuság közvetlenül is képviselheti magát.

Az idei 34. konferencián, a festői szépségű Lillafüreden a már meglévő magyarországi mellett megalakult az erdélyi, vajdasági, kárpátaljai és felvidéki Pax Romana is. Bár eddig is sokszor több ezer kilométert tettek meg a Pax Romana tagjai azért, hogy egyszer egy évben együtt tölthessenek egy hetet, most szinte a világ minden részéből érkeztek látogatók. Nagy öröme volt ez mindazoknak, akik a legnagyobb nehézségek között is teljes elkötelezettséggel fordultak a kisebbségi sorssal küszködő testvéreik felé.

Skultéthy Csaba, a KMÉM Pax Romana előző elnöke Ambrus Márton néven 33 évig dolgozott a Szabad Európa Rádióban külpolitikai szerkesztőként, s Nyugat-Európában szűkebb pátriája, Kárpátalja legalaposabb ismerőjeként tisztelték. A Pax Romana összejövetelein, konferenciáin kívül sokfelé tartott előadást, különösen a kárpátaljai magyarok múltjáról, jelenéről. Amióta nyugdíjba ment a rádiótól, minden energiáját és idejét a kárpát-medencei magyarság szolgálatába állította. Idejének legnagyobb részét Budapesten, illetve erdélyi, kárpátaljai előadókörutakon tölti.

Galambos Gyulával, a Pax Romana jelenlegi elnökével a magyar műszakiak legelső budapesti világtalálkozóján ismerkedtem meg, aki svájci építészként vett részt a konferencián. Régóta járt haza – mint mondta – börtönlátogatásokra. Úgy érezte, hogy neki, aki szabadon és jólétben él kötelessége a diktatúra alatt kínlódo testvéreit segíteni. Aktív építési tevékenységének befejezése óta őt is inkább valahol a Kárpát-medencében találni, mint svájci lakásában. A lillafüredi konferencia alkalmával mondta: „Tavaly győr-pannonhalmi kongresszusunkkal, ahogy azt mozgalmunk lelkéze, Békés Gellért fogalmazta: a magyar Pax Romana hazatért. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a nyugati szórványmagyarság feladata ezzel megszűnt volna! Ellenkezőleg. Feladata inkább nőtt, mint csökkent – de megváltozott. A megváltozott körülményekben azonban tovább él és működik, hiszen csupán egy Magyar Pax Romana Mozgalom létezik, amely magában foglalja a hazai, a magyarországi és a külföldi magyar katolikus értelmiségieket.”

Zika Klára

HÍREK

Külföldön járt az egri honismereti kollégium.

Az egri tanárképző főiskola negyedik éve tevékenykedő honismereti kollégiumának tagjai ausztriai tanulmányúton voltak. Első állomáshelyükön, a burgenlandi Felsőpulyán (Oberpullendorf) a polgármester, Ernst Kulmann fogadta őket, és ismertette a hely-

ség, illetve a tartomány múltját, jelenét, magyar lakosságának életét. Utána végigjárták a lékai (Lockenhaus) és a fraknói (Förchtenstein) várat, s tanulmányozták gyűjteményeit. Másnap Bécs nevezetességeit nézték meg. Az utat a honismereti kollégium vezetője, *dr. Misóczki Lajos* főiskolai tanár szervezte. (*Fekete Magdolna–Kiss Katalin*)